Ρόδος 29/10/2026.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΩΔ/ΣΟΥ
Ταχ. Δ/νση: Ιερού Λόχου 4, Ρόδος
Ταχ. Κώδικας: 851 31
Πληροφορίες: Ε. Πανοπούλου
Ε. Γιορδαμνή
Τηλέφωνο: 22413-63123-152
Ηλ. Δ/νση: innov.t.pd@pnai.gov.gr

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ/ΠΡΑΞΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ
με Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών (ΠΔΕ)της περ.(α) της παρ.(1) του άρθρου 21 του Ν.4014/11και εισήγηση επιβολής προστίμου για παράβαση της κείμενης περιβαλλοντικής κατά την εκτέλεση εργασιών οδοποιίας στο όρος «Ακραμύτης» Νήσου Ρόδου Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Σχετ.:

1. Τις διατάξεις του Ν. 5314/2026 «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (ΦΕΚ Α΄ 103)
2. Οι διατάξεις του Ν. 3852 (ΦΕΚ 87/Α/7-6-2010): «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».
3. Η υπ.αρ. 30440/2024 (ΦΕΚ 6269/Β/13-11-2024): «Έγκριση τροποποίησης Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου» από την Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου όπως ττρροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Η υπ' αρ. πρωτ.160251/653/25-11-2024 (ΑΔΑ:ΨΛ0Ω7ΛΞ-ΧΒΣ): Απόφαση Περιφερειάρχη Ν. Αιγαίου: «Τοποθέτηση υπαλλήλων και ορισμός αναπληρωτών προϊσταμένων στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας της Γενικής Διεύθυνσης Αειφόρου Ανάπτυξης και Καινοτομίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου».
5. Η υπ'αριθμ. 178095/743/24-12-2024 (ΦΕΚ 7522/Β/2024) Απόφαση Εξουσιοδότησης υπογραφής στον Αναπλ. Προϊστάμενο του Τμήματος Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας Δωδ/σου «Με Εντολή Περιφερειάρχη».
6. Ο Ν.1650/85 (ΦΕΚ 160 Α΄/18-10-86) «Για την προστασία του περιβάλλοντος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
7. Ο Ν.4014 (ΦΕΚ 209Α)/21-09-2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος», όπως ισχύει.
8. Ο Ν.4042/2012 (ΦΕΚ 24/Α): Ποινική προστασία του περιβάλλοντος- Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ-Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων-Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ-Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής όπως ισχύει.
9. Ο Ν.4685/2020 (ΦΕΚ 92/Α/2020): «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».

10. Ο Ν. 4819/21 (ΦΕΚ 129 Α΄) «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018…», όπως ισχύει
11. Ο Ν.4843/2021 (ΦΕΚ193Α) - Μέρος ΣΤ' Αναμόρφωση Πλαισίου Περιβαλλοντικών Επιθεωρήσεων - Άρθρο 50: Τροποποίηση διαδικασίας περιβαλλοντικών ελέγχων - Τροποποίηση του άρθρου 20 του Ν.4014/2011.
12. Η Υ.Α. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/16675/165/2022 (ΦΕΚ 776 Β΄/ 21-2-2022) «Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ») για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις» όπως επικαιροποιήθηκε με την ΥΑ υπ'Αριθμ. Οικ. ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/22036/219/ΦΕΚ1530Β/2024.
13. Η με Α.Π.οικ.ΥΠΕΝ/ΣΕΝΕ/141771/7632/20-12-2024 Εγκύκλιο περί διευκρινήσεων σχετικά με την εφαρμογή του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης (« ΜΕΣ») στις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις.
14. Η υπ'αριθμ. Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΣΕΝΕ/60932/3707/3-6-2025Τροποποίηση επικαιροποιημένου Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ») για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις.
15. Το Π.Δ.148/2009 (ΦΕΚ 190 Α) «Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον – Εναρμόνιση με την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004», όπως ισχύει.
16. Ο Ν.5037/2023 (ΦΕΚ58/Α/28-3-2023) Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής- Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος και ειδικότερα η παρ. 1β του άρθρου 180.
17. Ο Ν.3937/2011 (ΦΕΚ 60 Α΄/31-03-2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».
18. Η Υ.Α. Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (ΦΕΚ 841 Β'/24-02-2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει».
19. Η ΚΥΑ Αριθμ. 33318/3028/11-12-1998 (ΦΕΚ 1289 Β΄/28-12-1998) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας».
20. Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ της 21ης Μαΐου 1992 «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας», όπως ενσωματώθηκε με την ΚΥΑ Αριθμ. 33318/3028/11-12-1998 (ΦΕΚ 1289Β΄/28-12-1998).
21. Η Οδηγία 2009/147/ΕΟΚ της 30ης Νοεμβρίου 2009 «περί της διατήρησης των άγριων πτηνών», όπως ενσωματώθηκε με την ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π 37338/1807/Ε.103/01-09-2010 (ΦΕΚ 1495 Β΄/06-09-2010) και με την ΚΥΑ Αριθμ. Η.Π. 8353/276/Ε103/17-02-2012 (ΦΕΚ 415 Β΄/23-02-2012).
22. Η με Α.Π.ΥΠΕΝ/ΣΕΝΕ/25659/1422/13-03-2026 Διαβίβαση του ΥΠΕΝ- Γενική Δ/νση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών ΥΠΕΝ - Σώμα Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος – Τμήμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος αναφοράς πολίτη ως μέλος της «Ομάδας Πολιτών για την Προστασία του Ακραμύτη » περί αυθαίρετης διάνοιξης δρόμου στον Ακραμύτη Ρόδου.
23. Η από 18/3/2026 (Α.Π. 808/18-03-2026) Συμπληρωματική αναφορά του εκπροσώπου της Ομάδας Πολιτών για την Προστασία του Ακραμύτη σχετικά με την αυθαίρετη διάνοιξη δρόμου στον ορεινό όγκο «Ακραμύτης» Ρόδου – Αίτημα διοικητικού περιβαλλοντικού ελέγχου και αποκατάστασης.
24. Το με Α.Π.59976/18-02-2026 Ενημερωτικό έγγραφο της Δ/νσης Δασών Δωδ/σου περί ενεργειών της εν λόγω υπηρεσίας.

25. Το από 15/4/2026 (Α.Π.1074/15-04-2026) Αίτημα του εκπροσώπου της Ομάδας Πολιτών για την Προστασία του Ακραμύτη ενημέρωσης σχετικά με την πορεία κήρυξης αναδασωτέας έκτασης στον ορεινό όγκο «Ακραμύτης» Ρόδου.
26. Η από 16/04/2026 (Α.Π. 1079/16-04-2026)Συμπληρωματική αναφορά του εκπροσώπου της Ομάδας Πολιτών για την Προστασία του Ακραμύτησχετικά με την αυθαίρετη διάνοιξη δρόμου Ακραμύτης Ρόδου – Αίτημα άμεσης διενέργειας διοικητικού περιβαλλοντικού ελέγχου και λήψης μέτρων αποκατάστασης κατόπιν έκδοσης ΦΕΚ αναδάσωσης.
27. Το από 04/05/2026 (Α.Π.1305/04-05-2026) Αίτημα του εκπροσώπου της Ομάδας Πολιτών για την Προστασία του Ακραμύτη ενημέρωσης σχετικά με προγραμματισμό αυτοψίας ή άλλου περιβαλλοντικού ελέγχου στην περιοχή Ακραμύτη Ρόδου.
28. Το με Α.Π.1305/7-5-2026 απαντητικό έγγραφο της υπηρεσίας μας.
29. Το με Α.Π. 9/26599/30-04-2026 Αίτημα της Δημοτικής Ενότητας Αταβύρου-Κοινότητα Μονολίθου.
30. Το με Α.Π.9/33073/10-06-2025 έγγραφο της Δημοτικής Ενότητας Αταβύρου περί συντήρησης υφιστάμενου δασικού δρόμου στην περιοχή Ακραμύτης της Κοινότητας Μονολίθου.
31. Η υπάριθμ.119720/9-4-2026 (ΦΕΚ 260Δ) Κήρυξη ως αναδασωτέας έκτασης εμβαδού 16.686,52τ.μ. στην περιοχή Ακραμύτης σε τμήμα της ΚΜ 502 γαιών Μονολίθου Τ.Κ. Μονολίθου Δήμου Ρόδου ΠΕ Ρόδου.
32. Οι με Α.Π. ΟΙΚΟΘΕΝ 1341/06-05-2026 & 1340/06-05-2026 Εντολές Επιθεώρησης.
33. Η από 8/5/2026 Επιτόπια Έκθεση Αυτοψίας.
34. Η Α/Α7/13-5-2026 Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου – κλήση σε απολογία, η οποία διαβιβάστηκε με το Α.Π. 769 (σχετ.808,1074,1079,1266)/15-5-2026 έγγραφο της υπηρεσίας μας.
35. Το από 4/6/2026 αίτημα χορήγησης παράτασης.
36. Το από 19/6/2026 Απολογητικό Υπόμνημα του Αντιδημάρχου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Ρόδου κου Θωμάτου Μιχαήλ.
37. Το με Α.Π.οικ.2051/25-06-2026 Αίτημα της υπηρεσίας μας στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής – Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών ΝΑ Αιγαίου (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) για παροχή πληροφοριών και αξιολόγηση σχετικά με παράνομη διάνοιξη οδού εντός της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) Natura 2000 «Ακραμύτης» Ρόδου GR4210027 και Ειδική Ζώνη Διατήρησης GR4210005.
38. Η με Α.Π.25668/22-07-2026 Απάντηση του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής – Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών ΝΑ Αιγαίου (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) σε αίτημα παροχής πληροφοριών και αξιολόγησης σχετικά με παράνομη διάνοιξη οδού εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000 στο όρος "Ακραμύτης", νήσου Ρόδου.

Α. Στοιχεία ελέγχου:

Στις 8 Μαϊου 2026, οι υπάλληλοι της υπηρεσίας μας Πανοπούλου Ελένη και Γιορδαμνή Ελευθερία, πραγματοποίησαν αυτοψία στο όρος « Ακραμύτης » Νήσου Ρόδου Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, στο πλαίσιο έκτακτης περιβαλλοντικής επιθεώρησης. Ο έλεγχος διενεργήθηκε κατόπιν των 17-21σχετικών καταγγελιών αναφορικά με τη διερεύνηση παρεμβάσεων / εκτέλεσης εργασιών οδοποιίας εντός προστατευόμενης περιοχής Natura 2000 (Ζώνη Ειδικής Προστασίας GR4210030 και Ειδική Ζώνη Διατήρησης GR4210005) και Καταφυγίου Άγριας Ζωής βάσει του ΦΕΚ 916Β/1998.

Κατά την αυτοψία συντάχθηκε η (28) σχετική Έκθεση Αυτοψίας, η οποία υπογράφηκε από τους προαναφερθέντες υπαλλήλους της υπηρεσίας μας και τον Αντιδήμαρχο του Αυτοτελούς Γραφείου Πολιτικής Προστασίας Δήμου Ρόδου κο Θωμάτο Μιχαήλ, παρόντα κατά την αυτοψία.

Παρόντες κατά τον έλεγχο ήταν και ο κος Κυριακούλης Εμμανουήλ αρμόδιος υπάλληλος στο Γραφείο Πολιτικής Προστασίας Δήμου Ρόδου καθώς και οι Δασοφύλακες του δασικού σταθμού Έμπωνας κος Βρόντος Γεώργιος και ο κος Χουρδάκης Σταμάτιος.

Κατά την αυτοψία και από τον έλεγχο των συλλεχθέντων στοιχείων, και λαμβάνοντας υπόψη το -31-σχετ.απολογητικό υπόμνημα με τα συνημμένα σε αυτό, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

Β.ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ:

<u>Παράβαση 1η:</u> Εκτέλεση έργου εκσυγχρονισμού, επέκτασης και τροποποίησης οδοποιίας και διάνοιξης εντός Προστατευόμενης Περιοχής Natura 2000, σε δασική έκταση και Καταφυγίου Άγριας Ζωής χωρίς ο φορέας να έχει λάβει περιβαλλοντική άδεια.

<u>Τεκμηρίωση:</u>

Ο Δήμος Ρόδου εκτέλεσε έργο εκσυγχρονισμού, επέκτασης και τροποποίησης οδοποιίας μήκους περίπου 1400 με 1600 μέτρα και μεταβλητού πλάτους 2 έως 10 μέτρα χωρίς να έχει λάβει περιβαλλοντική άδεια με υποβολή Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΕΟΑ), καθώς το έργο βρίσκεται εντός Προστατευόμενης Περιοχής Natura 2000, κατά παράβαση των άρθρων 4 και 10 του Ν. 4014/2011 και της Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022, Παράρτημα Ι, ως έργο κατηγορίας Β.

Σύμφωνα με την Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (ΦΕΚ 841 Β΄/24-02-2022) , παράρτημα Ι, ομάδα 1η: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών (α/α 19), οι εργασίες εκσυγχρονισμού, συντήρησης, βελτίωσης ή τροποποίησης υφιστάμενων έργων οδοποιίας υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση. Η εξαίρεση από την υποχρέωση περιβαλλοντικής άδειας αφορά περιπτώσεις που δεν μεταβάλλονται τα γεωμετρικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά της οδού.

Σύμφωνα με την -38-σχετ.γνωμοδότηση του αρμόδιου φορέα διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών Νοτιοανατολικού Αιγαίου : « *η διάνοιξη δασικών οδών (D01.01), εφόσον προφανώς πληρούνται τα απαιτούμενα κριτήρια κατά τη δασική νομοθεσία, σύμφωνα με τα στοιχεία των αντίστοιχων ΤΕΔ, αποτελεί παρέμβαση τόσο χαμηλού οφέλους όσο και χαμηλής πίεσης για τα προστατευτέα αντικείμενα της ΖΕΠ με κωδ. GR4210030, ενώ δεν περιλαμβάνεται στα έργα με αρνητικές επιπτώσεις για τα προστατευτέα αντικείμενα της ΕΖΔ με κωδ.GR4210005. Εντούτοις, δεδομένου του αναδασωτέου χαρακτήρα της έκτασης λόγω προηγούμενων επεμβάσεων και της εκ νέου παρέμβασης επί αυτής, δημιουργείται γενικότερη υποβάθμιση της ευρύτερης περιοχής προστασίας και των οικοτόπων της, χωρίς να έχει προηγηθεί η απαιτούμενη ανάκαμψη του δασικού οικοσυστήματος, ενώ η νέα ενέργεια επέμβασης επί αναδασωτέρας έκτασης δεν επιτρέπεται εάν δεν έχει πρώτα εκπληρωθεί ο σκοπός της κήρυξης της αναδάσωσης. Σε κάθε περίπτωση για τη διάνοιξη δρόμων εντός δημοσίων εκτάσεων απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση, καθώς και συνολικός χωροταξικός σχεδιασμός του οδικού δικτύου για τη διάνοιξη νέων κοινόχρηστων οδών εντός ή εκτός οικισμών.*

Η δέουσα αξιολόγηση των επιπτώσεων έργων Β κατηγορίας στην ακεραιότητα των οικείων περιοχών του δικτύου Natura 2000 και στους στόχους διατήρησής τους, όπως αυτοί ορίζονται στις υπό στοιχεία (ζ)και (η) σχετικές ΥΑ, προϋποθέτει την εκπόνηση Ειδικής Οικολογικής Αξιολογησης (Ε.Ο.Α.), όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 4014/2011, υπό τις προδιαγραφές που ορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 4 της υπό στοιχείο (β) σχετικής ΥΑ και τη συμπερίληψη των γεωχωρικών δεδομένων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 183 του υπό στοιχείο (Ν. 5037/2023) σχετικού νόμου, σχετικά με τα ακριβή στοιχεία χωροθέτησης του έργου. Συνεπώς, εάν επιβεβαιωθεί η εκτέλεση της καταγγελόμενης διάνοιξης ή επέκτασης/διαπλάτυνσης οδού στο όρος Ακραμύτης, εντός περιοχών δικτύου Natura 2000, χωρίς προηγούμενη εκπόνηση και υποβολή στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή της προβλεπόμενης Ε.Ο.Α., για την έκδοση των απαιτούμενων ΠΠΔ για έργο κατ. Β, αυτή αποτελεί παράβαση της κείμενης νομοθεσίας, όπως σημειώνεται και στην υπό στοιχείο (ια) σχετική έκθεση ελέγχου της Π.Ν. Αιγαίου, και επισύρει την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 4014/2011».

Συνοπτική παράθεση απόψεων του ελεγχόμενου:

Ο Αντιδήμαρχος κος Θωμάτος υποστήριξε ότι ο Δήμος είχε ενημερώσει εγγράφως το Δασαρχείο Ρόδου για την πρόθεσή του να εκτελέσει εργασίες στην περιοχή. Σύμφωνα με τον ίδιο, η ενημέρωση αφορούσε την ανάγκη εκτέλεσης εργασιών για λόγους πολιτικής προστασίας, με στόχο τη διάνοιξη ή τον καθαρισμό διόδων για την προστασία της περιοχής από δασικές πυρκαγιές.

Αντίκρουση των απόψεων του ελεγχόμενου:

Η απλή ενημέρωση ή η επίκληση λόγων πολιτικής προστασίας δεν υποκαθιστά τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και εγκρίσεις. Για τη συγκεκριμένη επέμβαση (διάνοιξη οδού) σε προστατευόμενη περιοχή Natura 2000, απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση, η οποία δεν είχε εκδοθεί.

Προσδιορισμός της σοβαρότητας της παράβασης:

Σύμφωνα με την παράγραφο 1β του άρθρου 21 του Ν. 4014/11, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 180 του Ν. 5037/2023, η έλλειψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ), θεωρείται παράβαση «ΜΕΤΡΙΑΣ» σοβαρότητας και επιβάλλεται πρόστιμο, όπως αναλύεται στην παράγραφο Δ του (13) σχετικού.

Δεν τίθεται Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών για την συγκεκριμένη παράβαση διότι η εκ των υστέρων έκδοση περιβαλλοντικών όρων κατασκευής του έργου δεν προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις.

Παράβαση 2η: Περιβαλλοντική υποβάθμιση Προστατευόμενης Περιοχής Natura 2000 και συγκεκριμένα :

1. ΕΖΔ «ΡΟΔΟΣ: ΑΚΡΑΜΥΤΗΣ, ΑΡΜΕΝΙΣΤΗΣ, ΑΤΤΑΒΥΡΟΣ, ΡΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ (ΚΑΡΑΒΟΛΑ - ΟΡΜΟΣ ΓΛΥΦΑΔΑ)» (GR4210005)

2. ΖΕΠ «ΔΥΤΙΚΗ ΡΟΔΟΣ: ΟΡΗ ΑΤΤΑΒΥΡΟΣ ΚΑΙ ΑΚΡΑΜΥΤΗΣ, ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΠΟΛΑΚΚΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΔΕΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ, ΧΤΕΝΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΡΑΒΟΛΑΣ» (GR4210030)

και Καταφυγίου Άγριας Ζωής σύμφωνα με το -24-σχετ.ενημερωτικό έγγραφο της Δ/νσης Δασών Δωδ/σου.

Ο Δήμος Ρόδου εκτέλεσε έργο εκσυγχρονισμού, επέκτασης και τροποποίησης οδοποιίας προκαλώντας την περιβαλλοντική υποβάθμιση της προστατευόμενης περιοχής Natura 2000 (ΕΖΔ GR4210005 και ΖΕΠ GR 4210030)δασικής έκτασης και Καταφυγίου Άγριας Ζωής σύμφωνα με το -24-σχετ.ενημερωτικό έγγραφο της Δ/νσης Δασών Δωδ/σου.

Σύμφωνα με την -38-σχετ.γνωμοδότηση του αρμόδιου φορέα διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών Νοτιοανατολικού Αιγαίου: « *στην περιοχή του όρους Ακραμύτης οριοθετούνται κρίσιμα ενδιαιτήματα αναπαραγωγής και τροφοληψίας για τα είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ με κωδ. GR4210030 Buteo rufinus (Αετογερακίνα) και Emberiza caesia (Φρυγανοτσίχλονο), τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο. Επίσης, σύμφωνα με τον Κόκκινο Κατάλογο Απειλούμενων Ειδών της Ελλάδας το είδος Buteo rufinus χαρακτηρίζεται «Τρωτό (VU)» και το Emberiza caesia «Χαμηλού κινδύνου (LC)»».*

Συνοπτική παράθεση απόψεων του ελεγχόμενου:

Ύπαρξη Προϋφιστάμενης Οδού: Από τον Δήμο Ρόδου υποστηρίζεται ότι στην περιοχή υπήρχε ήδη διανοιγμένος δρόμος (αντιπυρική ζώνη/οδός προσπέλασης) από το έτος 1956 (μετά από μεγάλη πυρκαγιά), μήκους περίπου 2.800 μέτρων και πλάτους τουλάχιστον 3 μέτρων, ο οποίος κατέληγε στο τελευταίο πλάτωμα πριν την κορυφή.

Φύση των Εργασιών: Ο Δήμος ισχυρίζεται ότι δεν προέβη σε «νέα διάνοιξη», αλλά σε εργασίες καθαρισμού, άρσης καταπτώσεων και βελτίωσης της βατότητας του υφιστάμενου δρόμου για λόγους πολιτικής προστασίας (πρόσβαση πυροσβεστικών οχημάτων ενόψει της αντιπυρικής περιόδου).

Αμφισβήτηση Μετρήσεων Δασαρχείου: Ο ελεγχόμενος φορέας επισημαίνει ότι η απόφαση αναδάσωσης βασίστηκε σε μέτρηση του Δασονομείου Έμπωνας για συνολικό μήκος παρέμβασης 2.816 μέτρων και εμβαδόν 16.686,52 τ.μ. Ο Δήμος αντιτείνει ότι η δασική υπηρεσία συμπεριέλαβε εσφαλμένα στο εμβαδόν της «νέας επέμβασης» ολόκληρο το σώμα του προϋφιστάμενου δρόμου του 1956. Ισχυρίζεται ότι ουσιαστική διαπλάτυνση με μηχανήματα έγινε μόνο σε ένα αρχικό βραχώδες τμήμα μήκους 700-800 μέτρων.

Αίτημα Επανεξέτασης: Ο Δήμος ζητά τη διενέργεια νέας, κοινής τοπογραφικής αποτύπωσης με τη συνδρομή δασολόγου, προκειμένου να διαχωριστεί η επιφάνεια του παλαιού δρόμου από το τμήμα που πράγματι αλλοιώθηκε πρόσφατα.

Αντίκρουση των απόψεων του ελεγχόμενου:

Ως προς την ύπαρξη παλαιού δρόμου: Ακόμη και αν αποδειχθεί η ύπαρξη παλαιού ίχνους οδού (από το 1956), η χρήση βαρέων ερπυστριοφόρων μηχανημάτων (D8) που προκάλεσε εκτεταμένες εκσκαφές, επιχώσεις και διαπλατύνσεις έως και 10-10,50 μέτρα, συνιστά δομική μεταβολή και αναβάθμιση της οδού, η οποία υπερβαίνει κατά πολύ την έννοια της απλής «συντήρησης» ή «άρσης καταπτώσεων».

Ως προς την απόκλιση των μετρήσεων:

Η Υπηρεσία μας στην Προσωρινή Έκθεση κατέγραψε το μήκος της έντονης/εμφανούς διαπλάτυνσης στα 1.400 - 1.600 μέτρα.

Το Δασονομείο Έμπωνας αποτύπωσε παρέμβαση σε όλο το μήκος της διαδρομής (2.816 μέτρα).

Η απόκλιση αυτή επιβεβαιώνει εν μέρει τον ισχυρισμό του Δήμου ότι η ένταση των εργασιών δεν ήταν ομοιόμορφη σε όλο το μήκος. Ωστόσο, η έκδοση της Απόφασης Αναδάσωσης για 16.686,52 τ.μ. παράγει δεσμευτικό δεδικασμένο για τον δασικό χαρακτήρα και την καταστροφή της δασικής βλάστησης στο σύνολο της έκτασης αυτής, το οποίο η υπηρεσία μας οφείλει να λάβει υπόψη.

Προσδιορισμός της σοβαρότητας της παράβασης:

Λαμβάνοντας υπόψη το ουδέτερο ιστορικό συμμόρφωσης, την κατηγορία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Β) τη μη συμμόρφωση πριν την αυτοψία και τη θετική συνεργασία του ελεγχόμενου, η ως άνω παράβαση αξιολογείται ως **ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ** σοβαρότητας.

ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

Για την τελική αξιολόγηση της σοβαρότητας κάθε παράβασης λαμβάνονται υπόψη κατά περίπτωση οι ακόλουθοι ελαφρυντικοί και επιβαρυντικοί παράγοντες:

1.Η υποτροπή και το ιστορικό συμμόρφωσης:

Δεν υπάρχουν στοιχεία πρότερων περιβαλλοντικών ελέγχων εντός της τελευταίας δεκαετίας και επομένως σημειώνεται ουδέτερο ιστορικό συμμόρφωσης.

2.Κατηγορία Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης:

Το έργο ανήκει στην Ομάδα 1η: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών με α.α 11: Δασική οδός – Κατηγορία Β

3.Η συμμόρφωση πριν την αυτοψία:

Ο φορέας του έργου δεν έλαβε μέτρα προ της αυτοψίας για περιορισμό της βλάβης στο περιβάλλον .

4.Ο βαθμός συνεργασίας και η συμπεριφορά:

Η συνεργασία ήταν καλή σε όλα τα στάδια του ελέγχου.

ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 30 ΤΟΥ Ν. 1650/86

Για τις ανωτέρω παραβάσεις επιβάλλεται πρόστιμο, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 1 του άρθρου 30 του Ν. 1650/86, όπως ισχύει και ΠΔΕ για την 2η παράβαση.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ - ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

Για την 1η παράβαση : Σύμφωνα με την παρ. 1β του άρθρου 180 του Ν. 5037/2023, η έλλειψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ) αποτελεί «ΜΕΤΡΙΑΣ» σοβαρότητας διοικητική παράβαση για την οποία επιβάλλεται πρόστιμο που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 1.000 € και υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 4014/11 (παρ. 1 και 1α) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 180 του Ν. 5037/2023, και τις διατάξεις της (12) σχετικής Υ.Α. (ενότητα ΣΤ του Παραρτήματος) ως εξής:

$$ΥΠ= ΠΒ * ΣΣΚΕ * ΣΒ * \prod_{i=1}^{4} ΣΕΕΠ\ i$$

Για την 1η παράβαση οι συντελεστές στον τύπο του προστίμου έχουν ως εξής:

όπου

ΠΒ = 0,12 (ποσό βάσης από τον πίνακα 5 της -12-σχετ. ΥΑ.)

ΣΣΚΕ = 10.000 για μη οικονομική δραστηριότητα

ΣΒ = 4,3 (συντελεστής βαρύτητας από τον πίνακα 6 για διοικητική παράβαση)

ΣΕΕΠ (είναι το γινόμενο όλων των επιμέρους συντελεστών ελαφρυντικών / επιβαρυντικών παραγόντων (ΣΕΕΠi) σύμφωνα με τον Πίνακα 7 της -11-σχετ.ΥΑ)

ΣΕΕΠ 1= 1,0 Δεν υπάρχουν στοιχεία πρότερων περιβαλλοντικών ελέγχων εντός της τελευταίας δεκαετίας (ουδέτερο ιστορικό συμμόρφωσης)

ΣΕΕΠ 2= 1,0 Καμία συμμόρφωση

ΣΕΕΠ 3=1,0 Δεν υπάρχει εμφανής πρόθεση για προσπορισμό άμεσου ή έμμεσου κέρδους

ΣΕΕΠ 4 = 1,0 Δεν υπάρχουν εμφανείς λόγοι δημοσίου συμφέροντος

ΠΣΕΕΠ = 1,0*1,0*1,0*1,0 = 1,0 (γινόμενο των 4 συντελεστών του πίνακα 7 της -12-σχετ.ΥΑ)

ΥΠ1=0,12*10.000*4,3*1,0=5.160 €

Δεν τίθεται Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών για την συγκεκριμένη παράβαση διότι η εκ των υστέρων έκδοση περιβαλλοντικών όρων κατασκευής του έργου δεν προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις.

Για την 2η Παράβαση : Σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 20 του Ν. 4014/11, σε περιπτώσεις παραβάσεων «σημαντικής ή πολύ σημαντικής σοβαρότητας» προβλέπεται η επιβολή προστίμου, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 4014/11 (παρ. 1 και 1α) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 180 του Ν. 5037/2023, και τις διατάξεις της (12) σχετικής Υ.Α. (ενότητα ΣΤ του Παραρτήματος) ως εξής:

$$\boldsymbol{ΥΠ= ΠΒ * ΣΣΚΕ * ΣΒ * \prod_{i=1}^{4} ΣΕΕΠ\ i}$$

Για την 2η παράβαση οι συντελεστές στον τύπο του προστίμου έχουν ως εξής:

όπου

ΠΒ = 0,12 (ποσό βάσης από τον πίνακα 5 της -12-σχετ. ΥΑ.)

ΣΣΚΕ = 10.000 για μη οικονομική δραστηριότητα

ΣΒ = 11 (συντελεστής βαρύτητας από τον πίνακα 6 για μη διοικητική παράβαση)

ΣΕΕΠ (είναι το γινόμενο όλων των επιμέρους συντελεστών ελαφρυντικών / επιβαρυντικών παραγόντων (ΣΕΕΠi) σύμφωνα με τον Πίνακα 7 της -12-σχετ.ΥΑ)

ΣΕΕΠ 1= 1,0 Δεν υπάρχουν στοιχεία πρότερων περιβαλλοντικών ελέγχων εντός της τελευταίας δεκαετίας (ουδέτερο ιστορικό συμμόρφωσης)

ΣΕΕΠ 2= 1,0 Καμία συμμόρφωση

ΣΕΕΠ 3=1,0 Δεν υπάρχει εμφανής πρόθεση για προσπορισμό άμεσου ή έμμεσου κέρδους

ΣΕΕΠ 4 = 1,0 Δεν υπάρχουν εμφανείς λόγοι δημοσίου συμφέροντος

ΠΣΕΕΠ = 1,0*1,0*1,0*1,0 = 1,0 (γινόμενο των 4 συντελεστών του πίνακα 7 της -12-σχετ.ΥΑ)

ΥΠ2=0,12*10.000*11*1,0=13.200 €

Για την 2η Παράβαση ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ σοβαρότητας, το εισηγούμενο πρόστιμο ανέρχεται στις δεκατρείς χιλιάδες διακόσια ευρώ (13.200€).

Συνεπώς, το συνολικό ποσό του προστίμου ανέρχεται σε ΥΠ1+ΥΠ2=5.160€+13.200€=18.360€ δεκαοκτώ χιλιάδες τριακόσια εξήντα ευρώ (18.360€).

ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΣΤΕ

Την επιβολή διοικητικής κύρωσης (πρόστιμο) ύψους δεκαοκτώ χιλιάδες τριακόσια εξήντα ευρώ (18.360€) στον Δήμο Ρόδου (Α.Φ.Μ 9975611552 ΔΟΥ ΡΟΔΟΥ) για παράβαση της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας κατά την εκτέλεση εργασιών οδοποιίας στο όρος «Ακραμύτης» Νήσου Ρόδου Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου όπως αυτή διαπιστώθηκε και αναφέρεται ανωτέρω.

Αρμόδια αρχή για την επιβολή του προστίμου σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ.2 του Ν.1650/86 όπως ισχύει σήμερα είναι ο Περιφερειάρχης.

Δ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΖΗΜΙΑ

Βάσει τα όσα αναφέρονται στο κεφ. Β (παράβαση 2η) διαπιστώνεται ότι προκλήθηκε περιβαλλοντική ζημία σε προστατευόμενα είδη και φυσικούς οικοτόπους καθώς και στο έδαφος, σύμφωνα με τους ορισμούς της παρ. 1 του άρθρου 3 του Π.Δ. 148/2009 (ΦΕΚ 190 Α΄/29-09-2009) «Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον – Εναρμόνιση με την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, όπως ισχύει». Η αρμόδια αρχή για την υπό εξέταση περίπτωση (Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών - ΣΥΓΑΠΕΖ) θα καθορίσει σε συνεργασία με τον ελεγχόμενο/ υπεύθυνο φορέα εκμετάλλευσης, τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ του άρθρου 21 του ανωτέρω Π.Δ.

Ε.ΠΛΑΝΟ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ (Π.Δ.Ε.)

Προσαρτάται ο πίνακας 1 (Π.Δ.Ε.) σύμφωνα με την περ.(α) της παρ.(1) του άρθρου 21 του Ν.4014/11 όπως ισχύει σήμερα το οποίο ο Δήμος Ρόδου οφείλει να εφαρμόσει εντός του τεθέντος χρονοδιαγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΛΑΝΟ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ (Π.Δ.Ε.)

Α/Α	ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
2	Περιβαλλοντική υποβάθμιση Προστατευόμενης Περιοχής του	Υποβολή μελέτης αποκατάστασης του εδάφους / φυσικών οικοτόπων - προστατευτέου αντικειμένου που θα υποβάλλει ο ελεγχόμενος στο ΣΥΓΑΠΕΖ	Σημαντική	Εντός 1 έτους

	Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000 από έργα οδοποιίας			

Με την πάροδο του τεθέντος χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση του ΠΔΕ, ο ελεγχόμενος φορέας οφείλει να υποβάλλει στην Υπηρεσία μας τη Δήλωση Συμμόρφωσης της παρ. 15 του άρθρου 20 του Ν. 4014/2011. Η Δήλωση Συμμόρφωσης, για να θεωρηθεί πλήρης, πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα τεκμήρια για την επιβεβαίωση της υλοποίησης των ενεργειών συμμόρφωσης που περιλήφθηκαν στο ΠΔΕ (όπως φωτογραφίες, έγγραφα υπηρεσιών/άδειες, παραστατικά διακίνησης, κλπ).

Με την παρέλευση της προθεσμίας συμμόρφωσης θα ακολουθηθεί η διαδικασία επαλήθευσης της συμμόρφωσης της παρ. 15α του ανωτέρω άρθρου. Επισημαίνεται επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν υπάρξει υποβολή Δήλωσης Συμμόρφωσης ή διαπιστωθεί μετά από τον έλεγχο υποβληθέντων στοιχείων ή νέας αυτοψίας ότι δεν υπάρχει συμμόρφωση, θα επιβληθούν κυρώσεις σύμφωνα με την πρόβλεψη της παρ. $15^{α}$ του άρθρου 20 του Ν. 4014/11 και την ενότητα (ΣΤ) του Παραρτήματος της (12) σχετικής Υ.Α.

Το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών (ΠΔΕ) δεν απαλλάσσει τον ελεγχόμενο φορέα από τυχόν ποινικές ή αστικές ευθύνες λόγω μη συμμόρφωσής του και δε δικαιολογεί τη λειτουργία έργων ή δραστηριοτήτων χωρίς τις αναγκαίες αδειοδοτήσεις.

Η παρούσα Οριστική Έκθεση Ελέγχου αναρτάται στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας σύμφωνα με την παρ.2 11γ του Άρθρου 7 του Νόμου 4964/ΦΕΚ150Α/30-07-2022 , κοινοποιείται στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές για ενημέρωση σύμφωνα με την ΥΑ οικ. ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/22036/2019/ ΦΕΚ 1530Β/2024 και σε άλλες αρμόδιες υπηρεσίες για τυχόν δικές τους ενέργειες.

ΣΤ. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

1. Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ-ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥ - Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΔΩΔ/ΣΟΥ παρακαλείται για τις ενέργειές της καθώς το έργο πραγματοποιήθηκε εντός δασικής έκτασης χωρίς τις προβλεπόμενες εγκρίσεις.

2. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ παρακαλείται για τις κατά την κρίση του ενέργειες σε συνεργασία με την αρμόδια Δ/νση Δασών Δωδ/σου σχετικά με τη χρήση του δρόμου όπως έχει διαμορφωθεί σε συνδυασμό με το καθεστώς προστασίας της περιοχής.

Το παρόν, καθώς και ο σχετικός φάκελος της υπόθεσης, διαβιβάζονται στην Εισαγγελία Πρωτοδικών

Ρόδου σύμφωνα με την περ. βε) της παρ. 15γ του άρθρου 20 του Ν. 4014/2011, για τη διερεύνηση τυχόν αξιόποινων πράξεων.

ΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ
1. Πανοπούλου Ελένη / Αναπλ. Προϊσταμένη του Τμήματος Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας Δωδ/σου της ΠΝΑΙ /ΠΕ Γεωλόγος ELENI PANOPOULOU 29/10/2026 12:39
2. Γιορδαμνή Ελευθερία / Υπάλληλος του Τμήματος Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας Δωδ/σου της ΠΝΑΙ/ ΠΕ Χημικός Μηχανικός ELEFTHERIA GIORDAMNI 29/10/2026 13:00